

Mirosław Bałka doctorem honoris causa ASP

Słynny rzeźbiarz, wykładowca ASP w Warszawie, odebrał tytuł podczas uroczystego rozpoczęcia roku akademickiego ASP, która w tym roku obchodzi 80-lecie istnienia. Prace artysty można oglądać między innymi w Muzeum Sztuki w Łodzi.

Jak uzasadniono w laudacji, twórczość profesora Mirosława Bałki wpisała się w historię współczesnej sztuki, polskiej i światowej, a tytuł jest wyrazem najwyższego uznania dla jego wieloletnich osiągnięć artystycznych, intelektualnych i pedagogicznych. Jest także aktem symbolicznego uhonorowania postawy twórczej, która niezmiennie inspiruje, porusza i skłania do refleksji nad tym, co najistotniejsze w ludzkim doświadczeniu.

Mirosław Bałka jest jednym z najwybitniejszych i najbardziej znanych polskich rzeźbiarzy. Zajmuje się również rysunkiem i filmem eksperymentalnym. Mieszka i pracuje w Otwocku oraz w Warszawie. Jest absolwentem Wydziału Rzeźby warszawskiej ASP. Był profesorem wizytującym na Wydziale Rzeźby i Działań Przestrzennych ASP w Poznaniu. Do 2008 roku prowadził tam Pracownię Działań Przestrzennych w Katedrze Intermediów, a od roku 2011 prowadzi Pracownię Działań Przestrzennych na Wydziale Sztuki Mediów.

Najistotniejsze wątki twórczości Mirosława Bałki to ciało, pamięć, przemijanie. W jego pracach niezwykle ważną rolę odgrywają materiały. Beton, lastryko, mydło, popiół, sól, włosy, filc, stare deski, zardzewiałe pręty i płyty nabierają w kontekście opowieści o człowieku nowych znaczeń. W wielu realizacjach wykorzystuje też ciepło i zapach.

Prace Mirosława Bałki znajdują się w największych międzynarodowych kolekcjach sztuki, m.in.: Hishhorn Museum and Sculpture Garden w Waszyngtonie, Tate w Londynie, The Museum of Contemporary Art. w Los Angeles, Museum of Modern Art w Nowym Jorku, Muzeum Sztuki w Łodzi.

W Muzeum Sztuki stoi jedna z najsłynniejszych jego rzeźb „Pamiętka Pierwszej Komunii”. To praca dyplomowa. Przedstawia niemal naturalnej wielkości figurę chłopca w komunijskim garniturze stojącego przy niewielkim stoliku. Wykonana z barwionego cementu postać opiera prawą rękę o blat, przygotowując się do pamiątkowego zdjęcia. Do cementowej marynarki artysta przymocował czerwone serduszko - poduszczyk krawiecką do szpilek, a w blat stolika wmurował fotografię dziecka. Prezentacja dyplomu rzeźbiarza przybrała formę starannie zaplanowanego wydarzenia. Na obronę Mirosław Bałka zaprosił profesorów do opuszczonego domu w Żukowie. Pedagodzy przyjechali wynajętym autobusem, ale na miejsce musieli dojść kilometr piechotą. W drodze minął ich artysta jadący na małym rowerku przebrany w komunijsy strój. Przy wejściu do domu każdy otrzymał szpilkę, którą miał wkuć w poduszczyk-serce. Rzeźbę „Pamiętka Pierwszej Komunii” można teraz oglądać. Jest częścią wystawy „Jak działa muzeum” w ms1 przy ul. Więckowskiego w Łodzi.

W 2015 roku wystawą „Nerw. Konstrukcja” w Muzeum Sztuki w Łodzi Bałka zainicjował cykl trzech dużych wystaw indywidualnych. Była to próba retrospektywnego spojrzenia na dotychczasową twórczość. Od dziś w auli Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi (budynek Centrum Promocji Mody, pierwsze piętro) można oglądać wystawę "0 Rh+". Wernisaż był częścią rozpoczęcia roku akademickiego ASP. To dziewięć prac wideo składających się na wspólną prezentację. Wystawę będzie można oglądać do 14 II 2026 r.

Wykład inauguracyjny nowy rok akademicki w ASP wygłosiła Anda Rottenberg, krytyczka i kuratorka,

przyjaciółka Mirosława Bałki. Oboje są autorami wydanej niedawno książki „Kosmos”, na którą składają się rozmowy dotyczące twórczości Mirosława Bałki oraz teksty Andy Rottenberg poświęcone jego pracom. To pierwsza w Polsce monografia twórczości artysty.